



4. numurs

Ceturtdien 2010. gada 19. augustā

3x3 Katskiļos

Folkloras ievirze

Zenta Mennika vada folkloras ievirzi ar uzsvaru folklorai, kas saistās ar jūru, jo viņa ir no Salacgrīvas, kas atrodas Vidzemes jūrmalā. Salacgrīvā notiek svētki katru mēnesi un Zenta ir vedēja visiem saulgriežu svētkiem. Februārī, Meteos, notiek „Starptautiskais masku tradīciju festivāls,” kad pēdējo reizi pirms pavasara iet maskās. Lieldienu rīta saullēkts tiek sagaidīts pilskalnā. Jāņu ielīgošana jūras krastā – saulei rietot iekurina rituālo uguns-kurs kur pielieto tikai dabas materiālus. Ugunij ziedo iepriekšējā gada vainadziņu, dzijas kamoliņu, graudu sauju, medu. Otrs uguns-kurs ir desiņu cepšanai, utt. Jūlijā notiek „Zvejnieku svētki” un „Starptautiskais pozitīvās mūzikas festivāls” kuŗā piedalās slaveni mūziķi no visas pasaules spēlējot mūzikas instrumentus bez elektronikas. Septembrī svin Miķeļus, oktobrī godina veļus, novembrī svin Mārtiņus un decembrī Ziemassvētkus.

Zentai ir bijis ļoti interesanti iepazīties ar Katskiļu nometnes ļaudīm. Viņas uztverē, kalnu tuvums “sakārto cilvēkus,” tie zina ko tie grib un liekas mērķtiecīgi. Viņiem ir liela interese par mūsu senču tradīcijām, ļoti daudz ko jau zina, prasa konkrētus jautājumus. Zentu ļoti iepriecināja tas, ka cilvēki, kas cēlušies no viņas rajona izbaudīja zivju recepšu lasīšu Salacgrīvas dialektā.

Ievirzē Zenta ir stāstījusi par zvejnieku dzīvi, tradīcijām, kultūru, dažādiem ticējumiem; pārrunājusi



melnu un baltu latviešu tautas dziesmās un parašās; stāstījusi par ūdeni kā svētības un auglības nesēju latviešu folklorā. Šodien ievirzē runās par zivju ēdieniem un lasīs receptes Salacgrīvas puses dialektā un arī gatavos sāļito lasi. (Recepte 2. lpp.) Zenta dalībniekiem sagādāja Anitas Emses “ziuju” ēdienu receptes – kā zivju ēdienus gatavoja mūsu senči. Piekdien Zenta stāsts par saulgriežu svētku svinēšanu Salacgrīvā.



Kad ievirzē lasīja dialektu, dažiem to bija vieglāk saprast, citiem grūtāk. Zvejas rīku nosaukumi atšķiras pat Salacgrīvas apkārtnē. Vārdi sasaucas ar vācu, līvu, un igauņu valodām, un no tā maisījuma ir izveidojies Salacgrīvas puses dialekts. Salacgrīvieši cenšas dialektu saglabāt un māca to jaunajiem. Te daži zvejas apzīmējumi:

1. Malkas jancis – iesauka nelielam kabotāžas bureniekam (laiva)
2. Bočka – muca
3. Deķis – kuģa klājs
4. Šlepers – velkonis
5. Vabi – koka stabi kur pakar tīklus žāvēšanai
6. Baņķis – sēklis
7. Enzelēt – kristīt jūrnieku
8. Kamm – akmens bute

**Lūdzu velciet baltu
šovakar uz folkloras
vakaru!**

Laš gal

Laš gabaliņš sāli a sāl un cukur 2:1, kuo samaisi kuopa. Gabaliņš bez asakim apmērcei tama maisījuma un salik kāda burka. Tad lik sluog virsu u sapresei, lai slapums apņem tuos gabaliņš. Burk nuolik pagraba oukstuma. Ka bi riktīgi savilces, ņem pa gabaliņam, sagriez šķēlītes uz kād sālīt virsu uskaisii malts pipars un sīk sagriešts sīpols.



Stikla apdare

4. mītnē stikla apdarē piedalās ap 14 dalībnieku. Zane un Lauris Rožkalni sāka darboties ar stiklu 1987. gadā un jau 1988. gadā pierunāja Gažezeru piedāvāt stikla apdari jeb vitrāžu, kā to toreiz sauca. Abi Rožkalni piedalījās Kastīļu 3x3 nometnē pirms astoņiem gadiem un 2008. gadā mācīja stikla apdari. Šoreiz nebija jāpiekrauj auto līdz grieztiem, jo 3x3 īpašumā jau ir vitrāžas stikls. Rožkalni atveda pāri par 40 dažāda veida kausējamo stiklu. No kausējamā stikla dalībniekiem ir iespēja izveidot sīkus stikla darbiņus, ko var izmantot galvenokārt kā rotas. Tie jākausē 1500° F. temperatūrā vienā no trim mazajām krāsnīnām, ko Rožkalni paņēmuši līdz. Vitrāžas stiklu sagriež gabalos, izveido ainu vai musturu un salodē kopā. Trešais stikla apdares paveids ir mozaīka. Stikla gabaliņus sakārto nostiprinot cementā izmanto dārzā.



Politikas vakars

Ivars Ījabs 3x3 dalībniekiem skaidroja par Saeimas vēlēšanām Latvijā 2. oktobrī. Viņš skaidroja partiju sarakstu sistēmu, kas atšķiras no ASV vēlēšanām, kad varam vēlēties par atsevišķu individu. Patlaban ir 13 partiju saraksti, no kuriem apmēram 6 sasniegs 5% balsu robežu, kas vajadzīga lai sūtītu deputātus uz Saeimu. Lielākās partijas vai partiju apvienības ir: Saskaņas centrs, Vienotība, Par labu Latviju, Visu Latvijai, Kristīgi demokrātiskā savienība, un PCTVL (Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā). Kandidātus var uzstādīt tikai vienā no pieciem vēlēšanu apgabaliem, un Latvijas pilsoņi, kas dzīvo ASV vēlē Rīgas apgabalā. Ivars arī skaidroja kā atsevišķus cilvēkus dabūt augstāk vai zemāk partiju sarakstos, tiem vai nu pievelkot krustiņu vai izsvītrojot. Tuvāku informāciju par partijām, viņu sarakstiem un indivīdiem sarakstos var atrast Centrālā vēlēšanu komisijas mājas lapā: www.cvk.lv Tuvāku informāciju par kandidātu ienākumiem var atrast Valsts ieņēmumu dienesta lapā www.vid.gov.lv Pēc izskaidrojuma Ivars lūdza jautājumus par pašu procesu un tad vēlāk par vēlēšanām, partijām un visu citu. 3x3 dalībnieki būs informēti vēlētajī!



Aizdzīsim pelēko - Šķēršļu gājiens visām paaudzēm



Starp Katskiļu no-
metņu iemīļotā-
jām nodarbībām ir
šķēršļu gājieni. 3x3
tie ilgst tikai vienu
stundu, un mežā
dalībniekus neved,
lai visas paaudzes
varētu piedalīties.
Kaut šķēršļu gājienā
iet pa ciltīm, ne-
viens punktus ne-
skaita.

Mums paskaidroja:
„Pusceļā, starp baltu un melnu ir robeža. Pelēkam
ir sava vieta, bet kad pelēks pieņemas spēkā, tas
rada sarežģījumus. Rodas nemiers, vienaldzība.
Nav sadarbības, zūd līdzsvars, iestājas nesaskaņa.
Pelēks ir drūms, pelēkā krāsa ir bēdu krāsa. Krāš-
ņajam jābūt krāšņam. Jāatšķir melns no balta.

Mīļie 3x3 no-
metnes dalīb-
nieki, grieža-
mies pie
jums ar lūgu-
mu aizdzīt
pelēko!”

Mēs devā-
mies tādā kā
šacha spēlē –
pie bandinie-
kiem, laidņiem, torņiem, zirgiem un, protams, pie
karaļa un karalienes. Katrā šķēršlī it kā bija kas
jāzina, bet reizēm likās, ka mēs vairāk mācījāmies.
Katrā punktā bija arī kāda interesanta nodarbība.
Pie bandiniekiem (Ivara Ījaba un Paula Pilmaņa)
bija jāatrisina senā mīkla, kur trīs melniem akme-



ņiem jāizmaina vietas ar
trim baltiem akmeņiem. Pie
laidņiem (Lailas Gansert un
Robertas Laiviņa) kādam da-
lībniekam aizsēja acis un
lika atrast izbārstītos saldu-
mus ejot tikai pa diagonālu,
kamēr otrs deva norādīju-
mus. Pie torņiem (Aivara
Zandberga) bija jāuzbūvē
augstākais iespējamais tor-
nis no izbārstītiem akme-
ņiem. Pie zirgiem (Inta

Dzevgalvja un Britas Stepes) jādzen bumbu caur
koniem. Un pie paša karaļa un karalienes (Zentas
Mennikas un Imantas
Nīgales) jāsaliek Dieva
un Māras zīmes un jāiet
rotājā. Visi karaļa un
karalienes pāri bija inte-
resanti. Visjaunākais
karalis bija Maksītis An-
dersons un vecākais—
Stanislavs Dulevskis.
Ciltīm bija nepieciešama
laba sadarbība, satiecība
un līdzsvars.

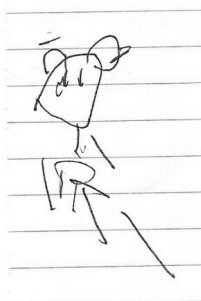


Atgriezāties, pelēkas lapas pārvērtušas pa baltām
un melnām, latviešu rakstu izrotātām lapām. Tās
liksim pie 3x3 cilts koka.
Neviens nebija vienā-
dzīgs. Kaut dažās grupās
bija daudz bērnu un citās
tikai vecāka gājuma
ļaudis, visiem gāja ļoti
labi!



Mūsu pasaka

Reiz dzīvoja kalnā kāpēji. Tie mērija trīs tūkstoš soļus, lai sa-sniegtu savu mērķi. Pa ceļam kāpēji redzēja sunīti, kas teica: „Mani sauc Pārsteigums.”



Sunītis
Pārsteigums
Lāras zīm.

Pie trīs tūkstoš soļiem jāpieskai-ta sešdesmit trīs griezeniski kāpieni gandrīz stāvi uz augšu. Kāpieni kāpējus noveda torņa galā (Pārsteigums gāja pats savās darī-šanas).

Torņa galā kāpēji novēroja tālos kalnus, ne tik tālo nometnes ēdamzāli un karoglaukumu, bet arī tuvā-ku lūku griestos. Liekas, ka reiz tornī bija zvans, bet to aizstāja rūķītis, eņģelītis un sniega vīrs. (Dzirdēja kādu runājam par zip-line no torņa gala līdz ēdamzālei, bet torņa iemītnieki iztiek bez tā.)

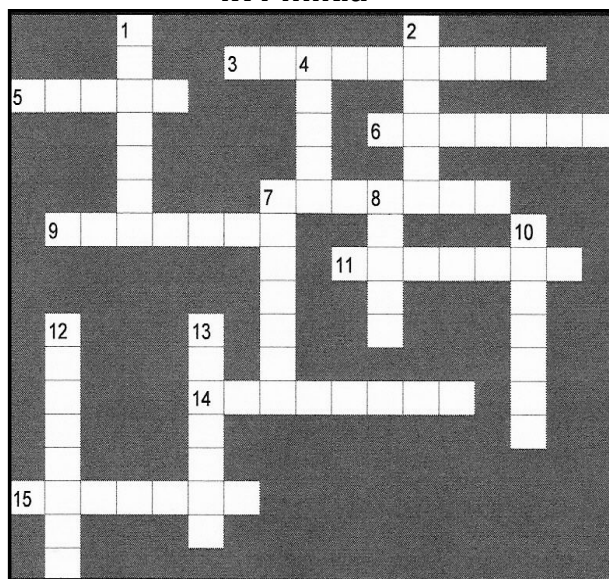
Durvis torņa apakšā īpaši iekārtotas ar spraugu rūķī-tim pie zemes un eņģelītim durvju augšpusē. (Var ma-nīt, ka durvis iegādātas jau gatavas). Sniega vīrs pa vasaru gul, bet šad un tad peldas.



Kalnā kāpēji veikli pārvarē-ja kalna pārbaudījumus augšupceļā, bet viņus pārsteidza ripojošie ak-mentīni, kuri veicināja lejupceļu!



4x4 mīkla



Stateniski

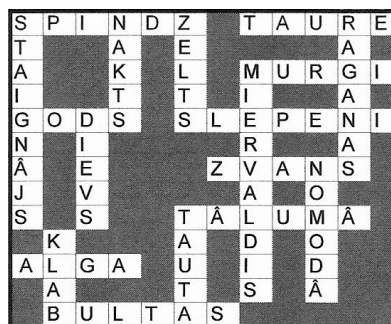
- 1 –apgabals
- 2 –gada laiks
- 4 –upe
- 7 –upe
- 8 –upe
- 10 –virziens
- 12 –virziens
- 13 –apgabals

Līmeniski

- 3 –gada laiks
- 5 –gada laiks
- 6 –upe
- 7 –apgabals
- 9 –virziens
- 11 –gada laiks
- 14 –virziens
- 15 –apgabals

TL -

Balta nāca tautumeita,
Kā ar sniegu apsnigusi.
Nav ar sniegu apsnigusi,
Nāk ar savu tikumiņu!



Vakardienas
mīklas
Atrisinājumi

Abas līnijas
vienādi platas

Pateicības:

Paldies visiem ziedotājiem!

\$200-300 Stanislavs Dulevskis

Guna Mundheim

\$1-100 Laila Prosser

Maz redzēts, nav dzirdēts, bet izjuts!

Trešdienas rītā vēsāks,
kur gažām piedurknēm kreklīš?
Negribas uzvilkt „sneakers”...
iet ārā...

Lai kustinātu vaidziņus saltumā,
lielos lejas vaidziņus!

Gadatirgus

Šogad rīkojam gadatirgu dalībnieku priekam. Sestdienas rītā izstādīsim nometnē gatavotos darbus. Piedalīsimies rotaļās un sacensībās, baudīsim atspirdzinājumus. Pirksim un pārdošim no mājām līdz paņemtus latviskus priekšmetus un daiļamatnieku darbus. Pārdevējiem pieteikties birojā.

**Gribam izdalīt akurātu adrešu sarakstu**

Lūdzu pārbaudiet savu adresi, telefonu, e-pastu pie ziņu dēļa ēdamzālē—atzīmējiet, ja visi dati pareizi, labojiet, ja kas jāmaina.



Šim
jauneklim
rīt
dzimšanas
diena.

No
kurienes
šie
atbrauku-
ši?

**Programmas piektdien, 20. augustā**

(programma vienmēr var mainīties)

10:00 Kalnā kāpēji no rīta kāps Catkiss Mountain House—Orchard Point, piepūles pakāpe 0, burvīgs skats

11:30 Kalnā kāpēju otrs kāpiens no North Lake uz North Point pa Escarpment Trail un Mary's Glen, piepūles pakāpe 3

10:00

Veselīga dzīvošana—mācītāja Ieva Pušmucāne un Dace Gulbe—noslēgums

Politika—Ivars Ījabs & Ints Dzelzgalvis—noslēgums

12:45—Melnbaltās iedvesmes centra nodarbības—masku gatavošana turpinās

1:30 Starpievirze—gatavojamās ugunskuram un atklātajam mikrofonam

3:00 Trimdas vēsture dzīvesstāstos—Anita Batraga—nomentes

Folklorā—Zenta Mennika—Saulgriežu svētku svinēšana Salacgrīvā

7:30 Vakara programma: Ugunskurs



Redaktore: Maira Bundža

Foto: Andra Leimane, Dzintra Alversone, Maira Bundža, Pauls Pilmanis

Avīzītes galvas un ūdensrožu zīmējums: Aivars Zandbergs